ABDULLAH BİN MUHAMMED (El-Lebbân)

Hadîs âlimi. Künyesi Ebû Muhammed el-İsfehânî olup, ismi Abdullah bin Muhammed bin Abdurrahmân Bin Ahmed bin Abdullah bin Muhammed bin en-Nu'man İbni Abdüsselâm bin Hırbib bin Hatit'dir. İbni Lebbân adıyla meşhûr olmuştur. İbn-i Lebbân'ın doğum târihi bilinmemektedir. 446 (m. 1054) senesi Cemâzil-âhır ayında vefât etti.

İlim hazinesi ve fazilet sahibi olan büyük âlim İbn-i Lebbân, İsfehân'da; Ebû Bekr bin el-Mukrî, İbrâhim bin Abdullah bin Hurşid, Ali bin Muhammed bin Ahmed bin Meyle ve diğer âlimlerden, Bağdad'da; Ebû Tâhir el-Muhlis'den, Mekke'de; Ebü'l-Hasen Ahmed bin İbrâhim bin Firâs'dan hadîs-i şerîf dinledi ve hadîs ilmini öğrendi. Şafiî mezhebi fıkhını; Ebû Hâmid İsferayânî'den, usûl-i fıkhı; Ebû Bekr el-Eş'arî'den öğrendi.

İbn-i Hatîb onun için, "İbn-i Lebbân, ilim hazinesi, fazîlet sahibi bir zât olup, çok güzel Kur'ân-ı kerîm okurdu. Her gece kıldığı namazda Kur'ân-ı kerîmin yedide birini okurdu." demiştir.

İbn-i Hatîb, İbn-i Lebbân'ın şöyle anlattığını nakleder: "Daha beş yaşında iken Kur'ân-ı kerîmi ezberledim. Yedi yaşında, Ebû Bekr bin el-Mukrî'nin huzûrunda bulunuyordum. Ezberimi dinlemek istediler. Sırayla; Kâfîrûn, Tekvîr, Mürselât sûrelerini emri üzerine ezberden okudum. Okurken hiç hatâ yapmadım. Beni takdîr edip duâ buyurdu."

İbn-i Lebbân, 427 senesi Ramazan ayında Bağdad'a gelip Darb-ül-Acir denilen mevkiye yerleşti. O bölgedekilere namaz kıldırdı. Her teravih namazından ve insanlar mescidden çıktıktan sonra, sabaha kadar namaz kılar, Allahü teâlâya duâ ederdi. Sabah namazından sonra talebelerine ders verirdi. İbn-i Lebbân, Kur'ân-ı kerîmi tertil üzere okurdu. Zamanında ondan daha güzel ve tatlı okuyan görülmedi. Kendisi "Ramazanı şerîf ayında, gündüz olsun, gece olsun, uyku için başımı bir yere koymadım" demiştir.

Birçok eser yazmış olan İbn-i Lebbân'ın en meşhûr eserleri: "Tehzib edeb-ül-kadâi lil-Hassâf" ve "Dürer-ül-gavvâs fî ulûm-il-Havvâs"dır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu'cem-ül-müellifîn cild-6, sh. 125
2) Târih-i Bağdâd cild-10 sh. 144
3) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-5, sh. 72
4) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 274
5) Esmâ-ül-müellifîn cild-1 sh. 451